

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL EPARHIEI DE CLUJ-HERLA. CU UN ADAOS NEOFICIAL

Abonamentul pe un an 200 Lei. Apare de 2 ori pe lună. Inserțiunile se primesc după învoială

Partea oficială.

Pelerinaj la Sf. Mănăstire dela Nicula.

Continuând tradiția statornică de noi, cu ajutorul Domnului vom lua parte și în anul acesta la marele pelerinaj, ce se va ține la 15 August a. c. sărbătoarea Adormirii Prea Curatei Vergure Maria, la Sf. Mănăstire dela Nicula, unde vom pontifica sf. Liturgie, vestind cuvântul Domnului popoului credincios.

Onorat Frațiiile Voastre veți îndemna, cu toată căldura, pe credincioși să participe cât mai numeroși, pentru a se primeni și pe aceasta cale Biserica Domnului, reîntorcându-se întăriți în credință și mângăiați sufletește.

Ii așteptăm cu drag pe toți la suflăscă îmbrățișare întru bucuriile credinței, izvor nesecat de sănătate și viață întru Domnul.

Cluj, la 26 Iulie 1935.

Nr. 4701.

Chiemare la hirotonire.

În ziua de 12 August a. c. vom face hirotonire de diaconi, iar în ziua de 15 August a. c., sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului, hirotonire întru preoți.

Pentru aceasta dată chiemăm la hirotonire pe toți clericii absolvenți ai diecezei noastre, cari sunt pregătiți pentru primirea sfintei Hirotoniri.

Lăsăm tuturor Onorațiilor Frați preoți să aducă aceasta la cunoștința clericilor diecezași, originari din parohiile lor și ca pentru această dată să se prezinte la sf. Hirotonire.

Cei ce doresc a se hirotoni, se vor prezenta la Reședința episcopală din Cluj, în ziua de 8 August a. c. dimineața la ora 8, aducând cu sine extras din matricula botezaților și dacă sunt căsătoriți, extras de cununie, precum și certificat dela Oficiul parohial despre purtarea lor morală și socială dela ieșirea din Seminar.

Cluj, la 26 Iulie 1935.

Nr. 4702.

Numiri.

Onorații: *Demetriu Glodeanu* din Dârja și *Victor Fetti* din Păgălișa (tr. Someș) au fost numiți *parohi*.

Din șed. cons. 11 Iulie 1935.

Nr. 4370.

Srijinirea industriei naționale.

Pentru sprijinirea elementului românesc în industrie și comerț, precum și a muncitorilor din aceste branșe, invităm pe purtătorii oficiilor protopoești și parohiale, să se intereseze de aproape de comercianții, industriași și muncitorii români, cari sunt în localitățile respective, sprijinindu-i în toate împrejurările și stându-le în ajutor cu sfatul și cu ajutorul. Ii vor îndemna să se înscrie în reuniunile românești din branșa respectivă, și acolo, unde sunt reuniuni, să se afilieze la Centrala acestora, a cărei birou central e la Cluj.

Se vorbește mereu de romanizarea orașelor noastre, dar la acest rezultat nu se va putea ajunge decât prin clasa meseriașilor și industriașilor români,

cari trebuie să fie sprijinită de toate forurile, și să-și strângă rândurile. Toți aceia, cari au la inimă marea problemă a clasei noastre mijlocii, vor săvârși o operă națională de mare importanță.

Din sed. konz. 18 Iulie 1935.

Nr. 4549.

Necrolog.

Cu durere anunțăm Veneratului Cler, că Onoratul *Emil c. Boșca* fost preot

în Maieru II, a repausat în Domnul în ziua de 9 Iulie a. c. în anul 27 a vieții și 4 al preoției.

Onorat Frățiile Voastre să aduceți la altarul Domnului sufragiile pii în-datinatē pentru odihna sufletului adormitului în Hristos Frate.

Cluj, la 10 Iulie 1935.

Nr. 4486.

Episcop Dr. Iuliu Hossu

Partea neoficiala.

Din Apostolatul Prea Sfințitului Iuliu

Vizitațiile canonice la Cluj-Iris, Sălcuța, Dârja, Gheorgheni și Valea caldă. — Consacrarea sf. Mănăstiri dela Fiad. Sfințirea nouilor edificii școlare din cătunul Fiad și comuna Dârja. Adunarea generală a depărtământului Cluj al Astreii. —

În continuarea Apostolatului, întreprins cu atâta zel în mijlocul credincioșilor din Eparhie, în Dumineca Tuturor Sfinților, la 23 Iunie a. c. Prea Sfinția Sa Părintele nostru Episcop Iuliu, însoțit de păr. canonic I. Agârbiceanu, prof. de teologie dr. E. Lemenyi și Silviu Popa, plus 5 clerici, a cercetat pe credincioșii parohiei a VI-a din Cluj, colonia Iris, păstoriți de tînărul și zelosul preot Vasile Chindriș, oficiând cu mare fast în curtea capelei, la un altar improvizat, sfânta Liturgie arhierescă. Deși vizita a fost inopinată, curtea capelei a fost arhiplină de credincioșii, cari cercetează foarte regulat biserica.

Cântările la Liturgie le-a executat în chip foarte majestos întreg poporul, cons de cântăreții bisericii, iar cele strict arhieresti păr. prof. Popa, ajutat de clericii Iața, Dulău și Filip. În cadrul Liturgiei Prea Sfinția Sa a rostit o foarte impresionantă cuvântare despre credința în Isus Hristos, pe care, dacă îl vom mărturisi înaintea oamenilor și El ne va mărturisi în noi înaintea Tatălui Său din Ceruri! Ca un început de încurajare la zidirea unei noi biserici, — capela actuală ne mai fiind respunzătoare — Prea Sfinția Sa oferă drept piatră fundamentală la noua biserică suma de Lei 10.000 din cassetă proprie.

După Liturgie Prea Sfinția Sa înconjurat de întreg poporul a cercetat „Casa copiilor Sfânta Maria” unde, după ce a împărțit iconițe sfinte mamelor și copiilor,

Prea Sfinția Sa este salutat în numele Reuniunii Mariane de vrednica prezidentă, dna dr. Ungur, care oferă un admirabil buchet de flori; iar d. dr. Ungur, primcurator, mulțumește în numele curatoratului și a întregului popor pentru dănia, care piatră fundamentală fiind la noua biserică, promit că se vor îngriji, ca din ea să răsară un mândru lăcaș de închinare; în numele fabricii Iris a vorbit d. dr. Octavian Prie, președintele consiliului de administrație, care a asistat și la sfânta Liturgie.

Prea Sfinția Sa, foarte satisfăcut de însuflețirea cu care atât conducătorii, cât și poporul îmbrățișează idea ridicării unui potrivit lăcaș de închinăciune pentru parohia Iris, aduce laude diferitelor reuniuni religioase cari acționează foarte intensiv pe teren spiritual.

* * *

Sâmbătă, în 29 Iunie a. c. la sărbătoarea sf. Apostoli Petru și Pavel, Prea Sfinția Sa a consacrat noua Mănăstire din cătunul *Fiad*, aparținător puternicei comune Telciu. Această mănăstire a răsărit din spiritul de jertfă și dragoste a bunilor creștini, în special a unei cucernice familii, care a dăruit pe seama mănăstirii 30 jug. fânaș și pădure.

Ridicată pe această creștinească donațiune, și situată la poalele muntelui Țibleş, Mănăstirea dominează cel mai pitoresc și romantic ținut din cuprinsul Munților Rodnei. Ea va fi fără îndoială un puternic

centru de reculegere sufletească nu numai pentru întreg cuprinsul acestor munți, ci chiar pentru țara lui Dragoș Vodă, care a fost reprezentată la mărețul act al consacrării într'un număr foarte frumos.

Prea Sfinția Sa, însoțit de pâr. canonic Dr. V. Bojor, de prof. de teologie Dr. E. Lemenyi și Silviu Popa plus 2 clerici, a sosit în comuna Telciu în pre seara zilei de 29 Iunie. La trecerea prin comunele Mocod, Salva și Coșbuc, înaltului Arhiereu i-s'au făcut strălucite primiri cu banderii de călăreți, porți triumfale și însuflețite discursuri de bun venit.

Așa în comuna Mocod, prima comună grănițerească, Prea Sfinția Sa a fost așteptat și bineventat din fruntea poporului, de către Revs. Ștefan Buzilă vicarul Rodnei, d. prefect Dr. Dumitru Nacu în numele administrației și preotul Victor Zimveliu în numele credincioșilor. În comuna Salva ia bineventat pâr. N. Morar iar în comuna Coșbuc pâr. I. Chitul.

La *Telciu* înaltul oaspe a fost primit cu banderiu de călăreți, trei porți triumfale, în fața cărora așteaptă toată suflarea comunei, în frunte cu renumita fanfară a pompierilor din Năsăud, cu cântece duioase, ploaie de flori și puternice discursuri de bun sosit, rostite de către: primarul Pavel Pupăză, medicul Dr. Iuliu Dicu, înv. dir. Constantinescu, înv. Carol Henciu și Eugenia Pop, care a predat și un superb buchet de flori. La biserică a rostit adânc simțite cuvinte în numele credincioșilor pâr. Iacob Pop, iar școlărița Zamfira Pupăză a recitat o poezie și a predat flori. Prea Sfinția Sa mulțumește tuturor pentru caldă primire; a oficiat apoi vecernia în cadrele căreia a rostit o înălțătoare cuvântare despre puterea credinței. A urmat, apoi, o gustoasă cină oferită de familia ospitalieră părintelui Grigorie Pop.

În dimineața următoare s'a mers cu trăsurile în cătunul *Fiad*, la 18 km. depărtare. După actul consacrării, Liturgia arhierească s'a oficiat la un altar ridicat în liber. În fața unui număr de peste 5000 credincioși. Răspunsurile le-a dat corul pe 4 voci al comunei Telciu condus cu pricepere de pâr. Valer Henciu. După Liturgia cu număroase cuminecări, binecuvântarea apostolică și stropirea cu aghiasmă a credincioșilor, sfârșită abia la orele 5 p. m. a urmat jos, în vale, sfințirea noului edificiu școlar, după care abia pe la orele 6 s'a ajuns la banchetul de 60 tacâmuri organizat în școală. Au rostit toasturi pâr. vicar Buzilă, prefectul Nacu, preotul Iacob Pop, Prea Sfinția Sa mulțumind tuturor pentru caldele sentimente manifestate așa

de sincer față de slujitorul Domnului. Exprimă recunoștință distinsului prefect D. Dumitru Nacu, care cu tot prilejul s'a dovedit un mare apărător al Bisericii și Școlii. Recunoștința bunului Părinte se revarsă și asupra vrednicilor preoți din Telciu, acordând pâr. Iacob Pop dreptul de a purta brău roșu, iar părinții Carc Henciu și Grigore Pop au fost constituiți parohi. După cină, Prea Sfinția Sa cu marea satisfacție de a fi pus temelie solidă unei noi mănăstiri, la orele 9 seara s'a îndreptat spre comuna Sălcuța situată la îmbinarea județelor: Cluj, Someș și Mureș.

Peste noapte Prea Sfinția Sa a petrecut în casa mult ospitalieră a pâr. protopop Ioan Petringel din Bistrița, unde a sosit noaptea la orele 11, așteptat fiind cu masa. Duminecă, în ziua de 30 Iunie a. c. la orele 8 dimineața Prea Sfinția Sa s'a îndreptat spre comuna

Sălcuța..

La trecerea prin comuna Sângeorzul Nou, o puternică comună săsească, în care românii sunt într'o mică minoritate, Prea Sfinția Sa a fost așteptat de preotul nostru Cheresteș, care a bineventat în numele credincioșilor și de către toată populația săsească în frunte cu famfara și cu societatea pompierilor într'o disciplină vrednică de admirat, bineventând conducătorul lor d. Rusu, care spune, că de o mie de ori trecând Prea Sfinția Sa prin comuna lor, cu aceeași bucurie l'ar întâmpina d'orându-i isbândă deplină în slujba apostolătului sfânt.

În continuarea drumului Prea Sfinția Sa a fost întâmpinat la marginea hotarului comunei Sălcuța de un falnic banderiu de călăreți și de către distinsul primpretor din Șarmaș, d. Ion Bungărdean, care salută în numele Administrației. În comună, la cele 2 porți triumfale, din fruntea poporului au bineventat d. inv. Al. Dâmbeanu, dsoara Eugenia Pop și fetițele Uță Susana, Macavei Elena, Uță Valeria și Rusu Aurelia, cari au predat și flori, iar la biserică vrednicul preot Ioan Timar, a rostit adânc simțite cuvinte de bun sosit în numele credincioșilor.

Liturgia arhierească s'a oficiat cu mare fast la un altar improvizat în curtea bisericii, asistând întreg jurul. În cadrele liturgiei Prea Sfinția Sa a rostit o magistrală cuvântare despre credința vie.

După Liturgie au urmat la casa parohială recepțiile curatoratului, primăriei și școlii, după care Prea Sfinția Sa a făcut 10 vizite la credincioși. A urmat, apoi, masa oferită de familia ospitalieră a pâr. I. Timar, după care Prea Sfinția Sa, lăsând

în suflete cele mai dulci și în veci neșterse amintiri, s'a îndreptat pentru 2 zile spre Milaș, comuna Sa natală.

* * *

Duminică, 7 Iulie, frunțașă comună Dârja, din județul Cluj, a fost centrul unor grandioase serbări religioase și culturale, la care a participat întreg jurul. Ele au fost prilejuite de: înalta vizită a neobositului nostru episcop Iuliu, apoi de sfințirea noului și pomposului edificiu școlar și de adunarea generală a „Astrei” despărțământul nostru, la aceste trei, foarte importante momente din viața spirituală și culturală a comunei și a jurului. Impreunate intenționat aceste momente, au strâns în jurul conducătorilor și părinților, strunși de cea mai ideală dragoste pentru popor și luminarea lui, tot ce are jurul mai bun și mai ales, procurându-le neșterse clipe de adevărată înălțare sufletească.

Primirea Prea Sfinției Sale Episcopului

Prea Sfinția Sa însoțit de p. canonic Agârbiceanu, prof. de teologie dr. E. Popa și de clericii absoțiviți dr. Popa și Iuliu Maxim, au sosit în fața parohialei, ridicată în marginea comunei, la orele 8 jum. a. m., așteptat de toți de un banderiu de călăreți, de toată episcopia comunei, în haine de sărbătoare, însoțite cu copiii de școală și o mare mulțime de credincioși veniți din satele din jur, cu puternice urale, cântece și ploaie de flori, bineventând d. notar Gherman din Gârdeciu, în numele administrației. O elevă a recitat o frumoasă poezie ocazională și a predat flori Prea Sfinției Sale. Până la plecarea Prea Sfinției Sa a fost condus într'un salon al parohialei alegoric, tras de cei mai frumoși tineri ai comunei.

Liturgia arhierescă

În fața școlii aștepta, în frunte cu protopopul Gheorghean, un sobor de preoți, din care au ieșit, din cari desprinzându-se, un preot al comunei, Dumitru Gheorgheni, bineventat în numele credincioșilor, s'a purces, apoi, la celebrarea cu solemnitate a Liturghiei arhieresti la un altar amenajat în curtea școlii, biserica fiind închisă pe oare. Fastul Liturghiei l-a ridicat înălțându-se în prezența reprezentanților comunei și ai jurului. După ce au sosit, în frunte cu protopopul Gheorghean, Prea Sfinția Sa a rostit o frumoasă predică despre: „Impărăția lui Dumnezeu”, care se câștigă prin viața bună și prin credință.

Deschiderea adunării generale a „Astrei”

După sfințirea școlii a urmat, apoi, deschiderea adunării generale a „Astrei”. D. prof. Iuliu Hațieganu, într'un impresionant discurs, salutând cu bucurie prezența Prea Sfinției Sale în mijlocul adunării, insistă asupra celor patru factori puternici: biserica, școala, familia și ideea națională, cari asigură viitorul fericit poporului românesc.

Prea Sfinția Sa fericeste despărțământul Cluj al „Astrei”, care are în frunte pe cel mai activ și vrednic președinte. Binecuvântă munca plină de rod a acestui despărțământ, dorindu-i izbânda, la care s'a angajat aceasta înaltă instituție culturală. Din cauza timpului înaintat după cuvântul Prea Sfinției Sale adunarea se suspendă, pentru d. m. ora 4.

Au urmat apoi douăzeci vizite pe cari Prea Sfinția Sa le-a făcut la casele credincioșilor, cari îl așteptau cu casă împodobită, curți îmbrăcate în verdeață, mai ales însă cu bucurie mare în suflete. După vizite au avut loc la casa parohială re epistole, la cari și-au prezentat omagiile: primăria, curatoratul, școala și preșterea tractuală, Prea Sfinția Sa având pentru toți calde și părințești sfaturi pe calea progresului în bine.

La banchetul de 40 de tacâmuri, dat în casa ospitalieră a părintelui Glodearu, s'au rostit mai multe toasturi. La toasturile roștite atât Prea Sfinția Sa, cât și dl. prof. Hațieganu elogiază munca comună a societăților religioase și culturale, cari înfrățite, cum s'a făcut cu acest prilej, vor duce neamul românesc la limanul adevăratei fericiri.

* * *

O mână de români — abia 35 familii — strămtorați între ungunii de două confesiuni ai puternicei comune Gheorgheni, au avut Duminică, în 14 Iulie c. fericirea să salute în mijlocul lor pe Prea Sfinția Sa Episcopul Iuliu. Românii așezați în aceasta comună, în majoritatea lor covârșitoare, au fost servitori la ungunii bne înstăruie de aici. Abia 5 familii sunt într'o situație na-

... noului edificiu școlar
După Liturgia, Prea Sfinția Sa stropind

terială mai bună, ceilalți trăiesc într-o mizerie vrednică de compătimit. Astfel stând lucrurile, fără un ajutor special din partea statului, elementul românesc al acestei comune, nici când nu se va putea valida, cu atât mai puțin va putea domina, rămânând stăpânitori minoritarii care, chiar dacă știu românește, nu vreau să vorbească. În schimb românul este silit să se acomodeze, așa încât dacă n'ar fi școala și preotul român, veșnic păzitori și apărători ai limbii și legii strămoșești, n'ar trece mult timp și elementul românesc ar dispărea cu totul, în această puternică comună.

Cu toată mizeria lor, bunii credincioși au ținut să-și primească Părintele iubitor cu fastul convenit unui slujitor al Domnului. Lipsindu-le mijloacele au cerut concursul puternicelor comune Aiton și Rediu, aparținătoare arhiepiscopiei de Blaj, cari cu toată ploaia, căzută peste noapte, au venit cu 16 călăreți în fruntea unor mari mulțimi, într-o împințire Arhierelui, care însoțit de păr. canonic I. Agârbiceanu, prof. de teologie dr. E. Lemenyi și Silviu Popa, și de clericii absolvenți I. Pop și Gavril Ivașco, a sosit în fața porții triumfale, ridicată la marginea comunei, la ora 10 a. m. Aici aștepta poporul cu copiii de școală, preotul rom. cat. și preotul reformat, binevențând fostul primar Martin Sajgó, primarul Ștefan Tot, curatorul I. Rus și eleva Cornelia Rus, care a recitat o poezie ocazională și a predat flori. Drumul până la biserică a fost un adevărat drum de alaiu, în frunte cu banderile de călăreți din Aiton și Rediu, copiii de școală, și „Reuniunile” cu cântecul lor Mariane.

La poarta bisericii, a bineventat, în fruntea femeilor tinăra preoteasă, dna Minerva Muste, predând un superb buchet de flori, iar în curtea bisericii tinărul și harnicul preot al locului, păr. Valer Muste, a spus adânc simțite cuvinte de bun soșit în numele credincioșilor. Tot aici a rostit un duos cuvânt de binevențare, d. inv. director în numele fostului preot Aurel Schiopu, care astăzi este lipsit de graiu. Prea Sfinția Sa a avut, în răspuns, părințești cuvinte pentru toți, purcezând apoi la oficierea cu mare fast a Liturgiei arhieresti, la un altar improvizat în curtea bisericii.

În cadrele Liturgiei, Prea Sfinția Sa a rostit o foarte impresionantă cuvântare despre: Bunătatea și mila lui Dumnezeu, pe care datorii suntem să-L slujim cu credință. Predica a sfârșit o cu combaterea sectelor, cari ademenesc pe cei slabi în credință.

La sfârșitul Liturgiei Prea Sfinția Sa anunță cu mare bucurie sufletească, că în drumul celor 18 ani de apostolat, în care

a câștigat cele mai mari satisfacții și mângăieri sufletești, s'ngură conuna Gheorgheni și ramaș ne cercetata, urmând ca aici să facă adevărata încheiere a vizitațiilor canonice. Drept mulțumită lui Dumnezeu pentru ajutorul dat în acest drum greu și lung, s'a oficiat cu multa duioșie un Te-Deum întouat de tot poporul cu ochii în lacrimi.

După Te-Deum, păr. canonic I. Agârbiceanu, vorbind în numele preoțimeii, elogiaza munca extrem de grea, dar împreună cu mângăieri fără de preț săvârșită de către Prea Sfinția Sa, care fără a cruța nici o jertfă, sau osteneala, în decursul celor 18 ani, și-a împlinit cu zel neprecupețit și hărnicie fără pereche cea mai de căpetenie datorie, împlinind astfel cea mai catugorică poruncă a Domnului.

După această fericită și emoționantă jubilară, au urmat la casa parohială recepțiile: curatoratul, școala, primăria, biserica rom. cat. și reformată, reuniunea femeilor și preoțimea. După recepții Prea Sfinția Sa a făcut și aici 18 vizite la credincioși, apoi a urmat în sala școlii o copioasă masă oferită de familia ospitalieră a păr. Valer Muste. După masă, la care dna Silvia Ungur a oferit un buchet de flori în numele intelectualilor din comună și care a decurs într-o atmosferă intim familiară, Prea Sfinția Sa s'a reîntors la Reședință, cu sufletul copleșit de mângăierile, cari răsar numai pe urma unei datorii împlinite și lăsând cele mai dulci și neșterse amintiri în sutlețele participanților.

* * *

O altă mână de credincioși — abia 35 familii — trăiesc răsirați în mânăsa și pitoreasca Valea caldă din hotarul Clujului. Fără biserică, lipsurile sufletești și chiar ascultarea unei sfinte liturгии, credincioșii acestui cătun, le suplinesc alergând în comuna Sânicooară — 5 km. depărtare, — careia îi este afiliată Valea caldă.

Pentru cei 40 copii de școală, prin străduințele harnicului inv. tător dir. Gh. Onișor s'a deschis încă în toamna anului trecut o școală provizorie într-o casă țărănească. Spre nemărginită bucurie a locuitorilor, Primăria orașului Cluj, a hotărât edificarea unei școale corespunzătoare, cu o sală mare, care este provizută cu altar, să servească și de biserică pe un timp oarecare. Astfel bunii credincioși de aici, nu peste mult timp, vor avea fericitul prilej de a asculta Sf. Liturgie la ei acasă.

Vestea, că și ei vor fi cercetați în ziua de Sf. Ilie de către bunul lor Arhieru, le-a umplut inima de cea mai sfântă și aleasă bucurie. În mulți cu credincioși veniți din Sânicooară și Apahida, având în frunte pe

delegații primăriei Cluj, d. dr. Gheorghe Peptea și Luțaș au primit pe Arhiepiscopul — care, însoțit de p. ca. onic I. Agârbiceanu, G. Iagăr și S. Popa a sosit în fața porții triumfale în ziua de 20 Iulie a. c. sărbătoarea Sf. Prooroc Ilie, la orele 10 — cu puternice urale, ploaie de flori și însușite discursuri de bun sosir, rostite de d. Gh. Onișor în numele școlii, dna inv. Ecaterina Gros din Sânicosă predând un frumos buchet de flori în numele Reuniunii Sf. Maria, iar vrednicul preot al locului p. Titu Moga în numele credincioșilor.

Liturgia arhierescă s'a oficiat cu mare fast la un altar de verdeță, improvizat pe o miriște, alături de clăile de grâu și fân. În cadrele Liturgiei Prea Sfinția Sa a rostit o puternică cuvântare despre marea Prooroc Ilie și despre puterea adevăratei credințe. La sfârșitul Liturgiei Prea Sfinția Sa a sfințit clopotul școlii și a stropit cu aghiasmă pe credincioși. Au urmat, apoi, mai multe vizite la credincioși, după cari familia ospitalieră a p. Titu Moga a servit, în școală, un gustos dejun.

După masă Prea Sfinția Sa cu satisfacția de a fi cercetat nu numai comunele și cătunele cele mai ascunse de pe teritoriul vastei Sale eparhii, ci chiar și grupurile de case răslețe pe vârfurile de dealuri și văi greu de pătruns, lăsând în suflute cele mai plăcute și neșterse amintiri, s'a reîntors la reședință, urmând ca în ziua următoare, adică Duminecă în 21 I. c. să se retragă la Milașul-Mare, locul său natal pentru a petrece în liniște 3 săptămâni, obișnuită și unica recreație în decursul unui an de neîntreruptă muncă,

S. Popa.

Diverse.

Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Iuliu a plecat Duminecă, în 21 I. c. la Milaș, comuna Sa natală, unde își va petrece vacanța de 3 săptămâni. De-acasă Prea Sfințitul se va reîntoarce la Reședință în 12 August a. c. seara.

† **Văd. Maria Pordea** născ. **Lupu**. În ziua de 20 Iulie a încetat din viață, după o scurtă suferință în al 73-lea an al vieții și al 5-lea an al văduviei sale, văduva **MARIA PORDEA** născ. **LUPU**, d. n Gherla, văduva fericitului în Domnul Vasile Pordea, fost prelat papal, vicar general episcopal substituit și canonic al bisericii noastre

catadrale. Rămășițele pământești ale mult regretatei defuncte au fost așezate spre veșnică odihnă, în 22 Iulie, în cimitirul din Gherla. Exprimăm pe această cale, în veci nemângăiatei familii, sincerele noastre condoleanțe.

† **Dr. Victor Suci**, avocat, primcurator al bisericii noastre parohiale din Gherla a încetat din viață, în ziua de 17 Iulie a. c., în etate de 48 ani. Decedatul a fost unul dintre ce mai distinși avocați și intelectuali ai județului Someș, care prin rodnică sa activitate a făcut multe și mari servicii Bisericii și Neamului; este, deci, de înțeles, că moartea sa neașteptată a produs profunde regrete în toți, cari l-au cunoscut și apreciat. Inmormântarea a avut loc în Gherla în ziua de 19 Iulie a. c. fiind însoțit la groapă de doliul general al unei mulțimi mari, care a venit să asiste la ultima sa cale.

Odihnească în pace!

Direcțiunea Gimnaziului de fete din Gherla.

Aviz

La șoala noastră sunt vacante 9 burse.

Elevele interne, cari doresc să primească bursă (de 9 Lei la zi), vor înainta Direcțiunii odată cu cererile de înscriere, o cerere însoțită de:

1. un certificat de paupertate liberat de percepția locală, arătând exact situația materială a părinților, precum și impozitele cu cari au fost impuși,
2. un act doveditor că părinții sunt români.

Acordarea burselor se va face în baza unui concurs, care va consta din probă scrisă la: limba română și matematici și probe orale din: limba română, istorie, geografie și matematici.

Concursul se va ținea în ziua de 1 Septembrie orele 8 dimineața.

Direcțiunea.

Direcțiunea Gimnaziului de fete din Gherla.**Aviz**

Primirea elevelor în internatul Gimnaziului de fete din Gherla pe anul școlar 1935—36 se va face pe lângă condițiunile următoare.

. Taxa de întreținere 7500 Lei. Taxa pentru plata personalului internatului 1500 Lei. Taxa de instalare în internat 500 Lei. Taxele se vor plăti în trei rate egale: prima la 25—31 August odată cu înscrierea, a doua la 1 Decembrie, a treia la 1 Martie.

Elevetele vor aduce cu sine 2 șorțe uniforme în formă de rochie pepită mărunț cu 2 gulerașe albe cu feston (model dela școală), 1 rochie bleu marin de stofă, fustiță plisată și bluză cu gulerașe albe cu feston (model ca pe șorțe), rochii și albituri necesare (cel puțin câte 3 bucăți) ghete de iarnă și vară negre, 1 ploier, palton de iarnă bleu-marin, 1 saltea, 1 pernă cu 2 fețe, 2 cearceafuri, 1 plapomă sau țol, o cuvertură de pat albă, 3 ștergere, 3 servete, piaptân, perie de haine, perie de dinți și ghete, 1 față de masă albă, cuțit, furculiță, lingură, linguriță, 1 farfurie adâncă, 1 întinsă, 1 mică, 2 pahare, 1 cească cu farfurie, 1 pereche pantofi de casă, 1 covoraș înaintea patului. Despre toate acestea vor aduce cu sine un inventar în dublu exemplar prin care se vor ține în evidență obiectele la intrarea și eșirea din internat. Fiecare va aduce cu sine un ștergar de vase și un sac, cari vor rămâne proprietatea internatului.

Taxele de întreținere, dacă împrejurările ar pretinde aceasta, se vor putea scădea sau majora.

Elevetele interne vor fi scutite la școală de lei 500, taxă pentru plata personalului școlii.

Cererile pentru primirea în internat se vor înainta direcțiunii până la 25 August.

Direcțiunea

Bibliografie.

Ion Colfescu — Delaturda:

Spirit și materie. Eroismul în viața de Stat. (Ardealul—Cluj; 388 pg. Lei 160).

Autorul e, cu acesta, la al patrulea volum de observări, constatări și analize a vieții contemporane. Ca și în „Războiu și civilizație” (1923) dl. I. Colfescu nu are pretenția de a ne da o lucrare științifică, nici una de doctrină socială sau filosofică. Nu lucrează în cadrul unui sistem, și nu se provoacă la filosofi și oameni de știință pentru a-și susține propovăduirea. Lucrările D-sale — cum însuși mărturisește, — cuprind observații individuale, experiențe, fapte ale vieții, pe care le trece și le interpretează prin prisma unei spiritualități proprii. Cât privește concluziile lucrărilor sale, ele sunt strâns legate de concepția sa de viață. Numai spiritul creștin. În jurul acestei idei se învârt, de altfel, întreg volumul „Spirit și materie”. Autorul pune mai mare preț pe intuiție decât pe intelect, potrivit concepției sale spirituale, pe care o are despre viață.

Lectura volumelor sale din acest motiv, lasă impresia unei propovedanii pentru mai bine, pentru ceea ce e mai desăvârșit. Imprejurarea că nu purcede științific, strângând în tipare bine precizate, gândirea sa, face ca lucrarea să devină prea stufoasă, să se întâlnească repetiții prea dese. Cu toate că volumul e împărțit în cărți și capitole.

Dar după ce intenția autorului nu a fost aceea de a da o lucrare științifică, nu-i vom putea aduce învinuiri sub acest raport. Totuși credem, că „Spirit și materie” putea fi concentrată în cuprinsul său, mai mult decât este.

Mărturisim, că ne este deosebit pe plăcut să întâlnim oameni preocupați de problemele spirituale ale vieții — în așa măsură încât să-și jertfească lor, și meditațiilor ce incumbă, tot timpul liber. Dl. I. Colfescu este, desigur, o excepție rară între intelectualii cari nu au așezate aceste chemări prin profesiunea lor — cum ar fi preoții, profesorii, filosofil, sociologii.

D-sa parcă trăește o viață de continuă meditație, de reflecție launtrică. Astfel cu greu se poate explica atitudinea sa de a reduce la același numitor al spiritualității toate manifestările vieții omenești.

Din capul locului trebuie să spunem, că lectura volumului „Spirit și materie”, e binefăcătoare, mai ales pentru aceia cari nu așteaptă o tratare dogmatică, filosofică ori socială. E un continuu îndemn la idealism, la credință, la conștiință superioară asupra

sensului vieții, la creație și muncă, și o necurmată biciuire a rețelilor ce decurg din materialismul v. e. t.

Volumul prezent îl scrie mai ales pentru generațiile tinere. Cu bătrânii, cari formează societatea de azi, robți materialismului — nu se va putea clădi România nouă.

Un nou spiritualism se simte în lume, după războiu. Adierile lui se resimt și la noi. Care va fi întru chiparea acestui nou spiritualism creator, încă nu se poate ști în epoca de prefaceri ce trăim.

Dar, spune autorul: „Un singur lucru apare de pe acum la orizont: va veni era eroismului. S'a dus epoca exploataților puși în raș de organizatori”.

„Exploatații, camuflași, fe în ordine fizică — forțe armate, fie în ordine spirituală — sub formă de organisme politice și de stat, și-au trăit traiul. Statele viitorului vor trebui să fie produse, organizate și conduse, de elementele optime ale diferitelor rase, popoare și grupuri umane”.

Iată credința autorului fixată încă în prefața lucrării! „Scriu pentru a determina schimbarea tablei valorilor. Scriu pentru a face să vibreze inimile tinere, pentru ca să crez și să oțelesc aceste inimi pentru sacrificiu și eroism. Nu vreau să transmit decât ferment de gândire creatoare”.

Desigur o intenție foarte nobilă, deși pretenția, mărturisim, e dintre cele mai copleșitoare prin greutate. Din vremuri au putut realiza pe acest drum numai marii gânditori, mari artiști în aceeași vreme. Autorul știe aceasta. El se provoacă de multe ori la Intemeiatorul Creștinismului și al Budismului.

Da, intențiunea e frumoasă și încercarea de a o realiza, binefăcătoare. Cartea se citește cu folos de ori ce om, care știe și-i place a gândi, a se confunda în sine însuși și a observa, a cerca să pătrundă.

În primele trei cărți: În lumea valorilor aparente; În lumea aparițiilor trecătoare; În labirintul dreptății aparente, autorul arată realitățile vieții românești de după războiu, cu toate ranele izvorite din concepția pur materială a vieții — ca pe niște piedici de netrecut pentru o nouă viață creatoare în spiritualitate românească. Familia, societatea, Statul, Biserica, partidele politice — în toate formele de manifestare a românismului — nu e șufllul spiritualității, al adevăratei puteri creatoare. Pretutindenea valorile spirituale sunt nu-

mai aparente. Supt haina colorată își face drumul descompunerea, născută din materialismul vieții, care poate crea, nu poate produce, valorile adevărate.

În cele două cărți din urmă: În lumea valorilor reale și O nouă renaștere, autorul inzistă îndeosebi asupra posibilităților de renaștere spirituală a poporului nostru, singura care poate da o Românie nouă. Autorul se gândește îndeosebi la rolul Bisericii și al elementului românesc ardelean.

Problema ce se pune e enormă: renașterea spirituală a națiunii nu poate urma, decât din renașterea individuală. Singuraticii fii ai Neamului ar trebui să ajungă întâi la convingerea creștinească: „Ce vei dobândi de vei câștiga lumea întreagă și sufletul și-l vei pierde?”.

Spiritualizarea, adaptabilitatea la creație și eroism este îndeefinitiv porunca străveche: „Fiți desăvârșiți!”.

La aceasta perfecțiune n'a ajuns niciodată o comunitate întreagă, ci numai singuratici, cei mai aleși din ea.

Toată problema renașterilor spirituale e ca aceștia să poată ajunge în frunte, la conducere.

Aceasta pare a fi și indicația autorului.

I. Agârbiceanu.

Avem la depozit:

Părți componătoare de Iconostas
(Ușa împărătească).

Tabernaculum (cu baldachin) dela 2000.
După modelul bisericii Curtea de Argeș

Amvon dela 5000 —

Tetrapod

Stefnic (cu 1—2, 4, 6, 8).

Cardelabre

Cruce pentru sărutat.

Toate executate în stil românesc
roman și bizantin.

La firma:

S. Keresztesi
Tășnad (jud. Sălaj).